

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP

M. kir. postatakarékpénzt. csekksz. 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre ... 150.000 korona

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József” 22—81

Egyfázisú

vagy sokfázisú a forgalmi adó, végeredményében a legkényelmelenebb és a legigaztalanabb az összes adónemek között. És be kell vallanunk, hogy nagyon csekély könnyítést látunk az egyfázisú rendszerben, amelyet tulajdonképpen alig értenek meg még a szakemberek is.

A reform megvalósulása esetén a termelőnek kellene fizetnie a forgalmi adót és a többi eladónak és vevőnek semmi köze sem lenne az adók lefizetéséhez. A termelő természetesen azután áthárítja ezt a lefizetett forgalmi adót a kereskedőre, az pedig a vevőre, de így legalább meg van az az előny, hogy csak egyetlen egyszer kerül egyféle áruért a forgalmi adó az államkasszába. Végeredményében tehát a forgalmi adó így is, úgy is csak a vevőt terheli, de amíg a vevőig elér az áru, addig bizony nagy összegeket kell előlegezni a termelőnek vagy a kereskedőnek, mert a kincstár nem vár a befizetésre.

Ez az előlegezés természetesen a mi szakmáinkat is érintené, hiszen a vendéglős drágábban kapná a bort, élelmiszert, minden árut, mert hozzászámolná a termelőtől és a közvetítőktől már a kincstárba befizetett forgalmi adót. Az így megdrágult áru a vendéglős nyakán volna mindaddig, amíg a vendég vagy a vevő át nem venné, el nem fogyasztaná és a kifizetésnél megtérítené az előlegezett összeget is.

Előnye volna azonban a rendszernek, hogy nem kellene külön könyvvizetés, az általánnyok bonyolult rendszere és sok más alkalmatlanság, elmaradnának a forgalmi adóellenőrök is és elmaradna az adóellenőrzési vádaskodásokkal járó sokféle veszedelem is. Mert hiszen csak a termelő titkolhatná el az adó elől a terményét, ő lenne a felelős anyagilag és büntetőjogiilag is érte.

A vendéglős, szállodás és kávéházi iparra az volna a legmegfelelőbb, ha a forgalmi adó mint adónem, teljesen megszűnnék. És volna is rá mód, annyi bizonyos. A Népszövetség elé terjesztett legutóbbi államszámadásunk arról ad hírt, hogy Magyarország népe sokkal több adót fizet, mint amennyi szükséges volna, úgy-úgy annyira, hogy sor kerül az *adók fokozatos leépítésére*. Már pedig, ha van adónem, amely teljesen megértett a leépítésre, az

éppen a *fénylűzési*, meg a *forgalmi adó*. Elsősorban természetesen a forgalmi adó, mert ez egyetemesen sújta mind a közönységet, mind pedig a termelőt, az összes közvetítővel, kereskedővel és árusokkal egyetemben.

A legérgebb adójogi tétel volt, hogy a *fogyasztási adók* a legigaztalanabb adónemek. Sajnos, már a békeidőben is éppen ezekkel az igaztalan adónemekkel volt a legtöbb dolga a mi iparainknak. A forgalmi adó pedig ma sem más, mint burkolt fogyasztási adó, amelyben azután

összesülnek az összes fogyasztási adók minden igazságtalanságai. Aki szükségletet adóztat meg, az eltávolodik az igazságtól, mert csak a vagyonok bizonyos hányada vonható el adó fejében.

Ha tehát csakugyan meg lesz az *egyfázisú forgalmi adó*, az könnyítés lehet számunkra, elismerjük. De nem akkora könnyítés, hogy érte érdemes volna letennünk a fegyvereinket és ohajtásainkat elhallgatnunk. Tovább kell követelnünk a forgalmi adók teljes megszüntetését és harcolnunk érte!

Vasárnapi munkaszünetre kényszerítik a vendéglőket és a korcsmákat?

Különös törvénytervezet. — Nagy riadalom a szakmában. — A két reggeli óra veszedelemben.

Végre megtörtént az a döntő lépés, amely az egész szakmát csatasorba kényszeríti. Amíg csak olyan testetlen árnyak támadták a mi iparágainkat, aminő az antialkoholizmus, prohibíció és más hasonlók, addig megelégedhettünk a védekezés legenyhébb eszközeivel. Most azonban már hűsba-vérbé vágó dolgokról van szó.

A magyar kormány belátásától függ, hogy az a vakmerő és szerencsétlen tervezet, amely egész szakmákat van hivatva tönkretenni, testét ölthet-e vagy sem. És éppen ezért a vendéglős- és korcsmárosiparnak még nem kell kétségbeesnie. A kormány, amely azért van, hogy az ország polgárainak a javát akarja, az összes elfogulatlan tényezők meghallgatása után egészen bizonyosan el kell hogy vessen a *vendéglők és korcsmák vasárnapi zárására* vonatkozó törvénytervezetet.

Amíg azonban ez megtörténik, addig a szakmának ugyancsak talpon kell lennie és megragadnia minden alkalmat, hogy megvilágítsa az illetékesek előtt azokat a számba is alig vehető súlyos károkat, amelyek a vasárnapi zárás által nemcsak a vendéglős- és korcsmárosipart, hanem az egész ország közönységét is érik.

A kereskedelmi miniszter tervezetet dolgoztatott ki a vendéglők és korcsmák vasárnapi munkaszünetéről. A tervezet már elkészült és megküldött a kereskedelmi és iparkamaráknak véleményezés végett. A vitát az alatt levő törvénytervezet szerint a vendéglőket és a korcsmákat vasárnap reggel 9 óra előtt nem szabad kinyitni. Kivételt tesznek a pályaudvarok és a hajóállomásokon levő vendéglőkkel, a folytonos üzemű gyárak kantineival és a vásárcsarnokokban, valamint a piactéren elhelyezett vendéglőkkel, amelyek vasárnap már reggel öt órakor kinyithatnak.

A kézre azonnal ráismerünk, amely ezt a tervezetet kieszközölte. Az amerikai antialkoholista mozgalom, amely el akarja hitetni a világgal,

hogy az ember azért iszik, mert — korcsma van. És hogy, ha a munkás szombat délben megkapva a heti fizetését, vasárnap délelőttig nem mehet korcsmába, akkor boldog lesz, elégedett, megtartja a pénzét és hasznos dolgokra költi el, talán a családjára.

Anélkül, hogy érinteni akarnák azt a dolgot, hogy felnőt és kenyérkereső ember fölött jogosult-e az ilyenféle gyámoklás, rá kell mutatnunk arra, hogy a korcsma nélküli Amerika szörnyű leckékben tanulja meg az antialkoholizmus tüzásaikat csapásait. Ez év július 4-én több mint 800 amerikai polgár halt meg alkoholmérgezésben és tízezrekre rug a megbetegedettek száma, akik a szabad Amerika szabadságünnepét otthon ülték meg. Korcsmákban semmi esetre se juthatott volna ennyire a dolog, csak ott, ahol csak titokban lehetett inni.

A vendéglőktől és a korcsmáktól két igen hasznos és fontos órát akar elvenni ez a terv. Legyünk őszinték. A szakmabeli üzemek jórészt egyáltalán nem fogja érinteni ez a reggeli tilalom, de a többi üzemet annál végzetesebben érheti, amelyeknek a közönysége bárminő okok miatt is kora reggel keresi föl a barátságos asztalokat.

Két eset lehetséges. Vagy nagyjelentőségű ez a kétórás zárási tilalom és akkor tönkreteszi a korcsmáros szakmát, titkos ivásra, otthoni részegeskedésre kényszeríti a hajnali közönységet s akkor végzetesen káros. Vagy alig érint egy-két üzemet, azokat azonban teljesen tönkreteszi és akkor haszontalan, fölösleges és mégis káros.

Végső eredmény mindenesetre csak az lehet: hogy a tervezetet nincs, nem is lehet szükség. A mi szakmánk részére egyáltalán nem kell gondoskodni vasárnapi munkaszünetéről, arról a kétórás munkaszünetéről, amely csak jövedelemcsökkentő, bosszantó és provokáló. A kormánynak arra is kell nagyon figyelnie,

Kertiszékek,

asztalok. Teljes készlet és vendéglői berendezések. Alpakka- és china-asztalok.

Kuglibabuk

és golyók legolcsóbb árakon.

Kávéházi és vendéglői székek, billárdasztalok állandóan raktáron

Fried Zsigmond és Fia

műsztergályosok

Budapest, VII., Király-utca 39.

hogyan ne adjon alkalmat a visszaélésekre, már pedig ilyen terv, amely üzletileg nagy jelentőségű, kész melegágya a protekciónak, vesztetéseknél, csak hogy bejussanak a „kivétel” közé az érdekeltek üzletek.

Budapestnek és a vidéknek az üzemei egyformán súlyosan érdekeltek az új rendelettervezéseiben. Eppen ezért a szakma összes fővárosi és vidéki szerveinek meg kell mozdulniuk. Mi a záróakélyszer teljes eltörlését várjuk és követeljük, hogyan egyezhetnének bele tehát újabb zárási tilalmakba? És nem akarjuk elhinni, hogy bármilyen zsúfoltak is fölöslegesen sok tisztviselővel a minisztériumok, azok nem találának okosabb dolgot, mint ilyen törvénytervezetek kiméricskélését?

Adóbefizetések részletekben. A pénzügyminiszter 55.430/VII. 1925. sz. alatt rendeletet adott ki, melyben kimondja, hogy az adók 12 havi részletben fizethetők. Ezt a részletfizetési kedvezményt a pénzügyigazgatóságtól kell kérni pár soros kérvényben, melyben meg kell indokolni, hogy miért kéri a részletfizetést az illető adózó. Elég a nehéz helyzetre hivatkozni. A kérvényben fel kell tüntetni ennek a rendeletnek számát is.

Fiók-vendéglőket nyitnak a fűszerezések.

Tisztességtelen konkurrencia a vendéglők ellen. — Amin a kormány nem tud segíteni. — Elutasították a fehérváriak memorandumát.

Általános a panasz a vidéken, hogy egyre nagyobb számban burjánzanak fel a fűszerezéseknél a fiók-vendéglők, korcsmák. A pénzügyigazgatóságok nyakra-főre kiadnak a fűszerezések számára korlátozott italmérségi engedélyeket és ezekből lassan-lassan mind konkurrencia lesz a szakma számára.

Pedig ezek a korlátozott italmérségi fűszerezések még a huszadrészt sem fizetik adóban, illetékben az államkincstár számára, mint a vendéglősök. A kincstár csak morzsákat kap tőlük, ők pedig egyre gazdagodnak az állam és a tisztességtelen vendéglős- és korcsmai ipar rovására. Mert ezek jórésztének eszágában sincs, hogy nagyon respektáljon nehezen ellenőrizhető tilalmakat. Csak zárt palackokban volna szabad eladniuk, de ők mégis éppúgy leültetik a fogyasztót a „bokkba” és éppúgy poharaztatják, mint a vendéglőkben szokás. És a nagy adókat fizető vendéglős a tisztességtelen konkurrencia miatt óriás árokat szenved.

Többet kellene törődnie a kormánynak a legkínzóbb adóalanyával, a vendéglőssel, aki a forgalmi adóellenőrök zaklatásai és az ezerteljes súlyos adó közt vagyonilag egyre romlik.

Legalább az ellenőrzést kellene olyan mértékben kiterjeszteni ezekre a „boutellákra”, hogy törvénytelenségeik azonnal megtorolhatók legyenek. Hiszen annyi mindenki előtt világos, hogy illeték és adómentesen sokkal olcsóbban mérheti a bort a „boutella”, mint a vendéglő, azonfelül nyugodtan keverheti hamisítgat.

Eddig Székesfehérvár vezetett a vidéken a korlátozott italmérségi fűszerezések kihágásai elleni harcban. Memorandumát is intéztek ebben a dologban a pénzügyi kormányhoz, azonban a válasz csupa „nem!” csupa elutasítás. A kormány

nem akarja módosítani az italmérségi törvényt, kijelentve: ez éppen elég jó és módot ad minden igaztalanság megbüntetésére. A gyakorlatban, sajnos, mindinkább érezhető ennek a törvénynek a hézagai. És végül elutasította a kormány az egyforma illetékkivetés elvét is azzal, hogy ez — igazságtalan volna. Holott az sokkal igazságtalanabb, hogy az italkimérségi elvényt mind a lelkiismeretlenek arassák le, a terheit pedig mind a vendéglősök viselik.

A *Vendéglősök Lapja* a legsúlyosabb harcot veszi föl az ilyen igazságtalan és tisztességtelen betörés ellen az italkimérségi jogaiba. A vendéglősi kar érdekeit nem tűrik meg a belenyugvást a dolgok mai állapotába, mi küzdeni fogunk, amíg a teljes javulás be nem közeledik!

(D—n.)

Eredeti prágai gyógy-(kur-)gépsonka 105.000 K
Eredeti prágai sonka, nyersen „ „ 70.000 K
Kötözött sonka, ^{teljesen csütök} „ „ 68.000 K
Szárazkolbászkülönlegesség ^{és csont nélkül} „ „ 60.000 K
Csemegeszalámi, ^{tiszta sertés} 16-húsából 65.000 K
Téllszalámi, Hercz vagy Dozsi „ „ 110.000 K

Az összes hentesárak legolcsóbban, postacsomagokban küldve.

GUTTMANN ERNŐ

prágai sonka behozatala

Budapest, VIII., Szeszgyár utca 3. sz.

Telefon: József 45—34

Vendéglősöknek, Kávésoknak és szállodásoknak nagybani ár.

Csodálkozva beszél mindenki a FLEISCHMANN ÁRÚHÁZ

kizárólag Károly körút 24.

ezidőszerinti legolcsóbb árairól!

Angol divatkokás férfiruhakelme . . .	218.000	Eponge, divatmintákban, 100 cm. . .	65.000
Eredeti angol wippe cord . . .	250.000	Agynemű-chiffon . . .	15.500
Eolien női ruhakelme, divatszínekben . . .	110.000	Agynemű-pamutvászon . . .	18.800
Kokás divatkelme, tiszta gyapjú 130 cm . . .	180.000	Mosott chiffon, fehéreneműre . . .	19.000
Francia broche ruhaszövet . . .	125.000	Lepedő-pamutvászon, 150 cm. széles . . .	44.600
Bourett ruhavászon . . .	38.000	Ingzefir . . .	15.500
Angol maroquin, creppe divatminták . . .	19.500	Ingzefir, Ia minőségű . . .	22.000
Divatkokás sada, legújabb . . .	29.000	Jumper, ajour és himzett . . .	65.000
Mosó maroquin, szintartó pongyolaanyag . . .	27.800	Combiné, ajour és himzett . . .	123.000
Crepe sada, divatkoeka és esik . . .	36.000	Nyersselyem, divatszínekben . . .	89.000
Eponge dirndl, esikújdomság . . .	48.000	Selyempouplin, divatszínekben, 100 cm. széles . . .	98.000
Crepe eponge 100 cm. széles . . .	59.000		

A legjobb gyártmányú angol férfiszövetekben, francia női kelmeújdomságok, len- és damasztárúokban, angol ingzefirekben, paplanokban, frottirkelmékben óriási választék

Maradékot olcsón árúsítom!

Meister mosószappan

a legjobb és legmegbízhatóbb • Ügyeljen a mozsár védjegyre

Tejhamisítási följelentések a kávéházak ellen.

A lefölözött tej és az előljáróságok. — A szakma küzdelmei a vidéken.

Három panaszt kaptunk a vidékről most, olyan panaszokat, amelyek csodálatosképpen egybevágóak a budapesti szakma sérelmeivel. Kávéházak zaklatásairól van szó, a vidéken is kezdődnek a tejhamisítási följelentések a kávékiadó helyiségek, különösen a kávéházak ellen.

Az előljáróságok ugyanis sorra vizsgálatokat rendelnek el és eljárásokat kezdenek a vidéken és Budapesten egyaránt a kávéházak ellen azért, mert ezek az általános szokásnak megfelelően a tej pillélt felforralás után lefölözik és külön kezelik, amint ezt igen sok vendég meg is kívánja. Ez igazán nem lehet tejhamisítás.

Sok helyen azonban az előljáróságok a rendelkezések meg nem értéséből származott félre-magyarazással ezt „lefölözött tej forgalomba hozatalának” minősítik. Ahol aztán ezeket megállapítják, ott sorra következnek a legszigorúbb büntetések is.

A budapesti kávéipartestület már hosszabb ideje harcol a kávéházak ilyenemű zaklatásai és igazságtalan bírságolási ellen, de úgy látszik, csekély eredménnyel. Az ipartestület felszólalására a földművelésügyi minisztérium már

tavaly a 71.000—1924. sz. rendeletével utasította az eljáró közegeket, hogy a hasonló följelentésekből származott vizsgálatok alkalmával nincsen a tejből vegyenek mintát, hanem az összegyűjtött pilléből is. A vizsgálat aztán a két minta összevegyítéséből történik.

Természetes, hogy az összevegyítés után szó se lehet tejhamisításról, de ezt az összevegyítést, sőt a minták vételét is elmulasztják a vidéki kávéházaknál történő mintavételeknél. Ezúttal is felhívjuk tehát a vidéki szakma figyelmét az itt közölt miniszteri rendletre, amelynek alapján hasonló eljárást követelhetnek és így kikérülnek a bírságolást és meghurcolást.

A fennálló rendelkezésekkel teljesen ellentétben álló zaklatásokkal szemben ismét együttes eljárásra készül a szakma. A budapesti kávéipartestület elnöksége ez ügyben a földművelésügyi miniszterhez tiltakozó iratot intézett, kérve a főlegesen károkozó eljárások megszüntetését. Most, hogy már e vidéken is általánossá kezd válni a hasonló elbánás, erélyesebb lépésekre lesz szükség, az egész szakmának együttes akciója teremthet rendet.

BORTÖRVÉNYKIVONAT BORNYLÁTVANTARTÓ FÜZET ÁRÚJEGYZÉK és MINDEN ÜZLETI KÖNYV

a "Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomatás Rt.-T. nyomtatvány-üzletében, Budapest, IX., Üllői-út 52. szám szerezhető be

A sörvontat. Amerikában a Baltimore-Ohio vasút-társaság élelmes üzleti trükkre szánta el magát, hogy a antikoholista Egyesült-Államok polgárait a szeszivásban részletse. Louisvilléből különvonatot indít a kanadai határra és ott kompok szállítják túl a határfolyón a megéltett söracsarnokba. A szombaton érkező utasokat aztán hétfőn viszi vissza a különvonat, — miután sörrel jól felszították magukat.

Nekem legkedvesebb:

Hűsmérgezési esetekkel vádolják a vendéglősöket.

Egyetlen eset sem bizonyult valósnak. — Följelentést a vádaskodó lapok ellen! Hol vannak a szakma érdekképviseletai?

A vendéglős, éttermi, kávéházi és korcsmai szakmának rengeteg sok jogos panasza van az újságok rosszkaratú közleményei ellen, amelyek lépten-nyomon vádolják őket alaptalanul és nagyon ártalmas háttérrel. Mi mindig szóváltásunk ezeket a panaszokat, de, sajnos, anélkül, hogy ezekről tudomást szerezzenek az illetékes körök.

Hol maradnak ilyenkor a szakmák érdekképviseletai, akik föllépjének és a jól megérdemelt tiltakozásokkal, helyreigazítások követeléseivel, sőt a sajtóperekkel tanítsák meg az újságokat arra, hogy nem szabad büntetlenül rágalmazni tisztességes ipari szakmákat? Mire valók a szakmai ügyészek? Mire kellenek a titkárok, főtitkárok, legfőbb titkárok, ha nem ilyenekre is? Hiszen a közvélemény előtt egészen védtelenül marad így a mi tisztas iparunk! Lábbal taphat rajta akármelyik kócos kis sajtósülvény!

Csak példaképpen a *Magyar Hírlap* „július 7. kedd”-ről keltezett számából ezt a kis cikket vesszük ki:

Rengeteg hűsmérgezés fordul elő Budapesten. Az orvosok körében már hetek óta megállapították, hogy soha annyi hűsmérgezési eset nem történt a fővárosban,

mint a legutóbbi időben. Szinte napról-napra több ízben hívják az orvosokat igen súlyos hűsmérgezési esetekhez, amelyek megállapíthatólag a kávéházakban és vendéglőkben fogyasztott hűsítékek idején elő. Különösen a hideg kávézárók okoznak sok súlyos gyomormérgezést. Mára is két hűsmérgezés történt. *Gábor* Jánosné, párkányi népszámonstól és *Kovács* Ferencné az albertfalvai lóhúsgyárból szállították hűsmérgezővel a kórházba. Mindkettőjük állapota súlyos. —

A cikkeske rosszhiszeműsége annál kirívóbb, mert hiszen közli azt is, hogy a hűsmérgezések hol történtek, — olyan helyeken, amelyeknek semmi közük sincs a mi szakmáinkhoz. Mind-egyik azonban a mi szakmáink képviselői nem tették meg a szükséges megtorló lépéseket. Pedig kötelességük volna a méltatlanul megrálgalmazott szakmáink védelmében!

.....
Ismertük-e a gazdák a peronosporát és a lisztharmatot? Ezt a kérdést veti fel a *Növényvédelem* most megjelent júliusi száma, amely ismertet ézenkívül a szilva tászkasodását, a firkálóbogár pusztítását és az ellenük való védekezést, a porcsávást. Részletesen beszámol a veréb-kérdés mai állásáról, megtanítja a gazdákat a peronosporra lappangási idejének kiszámítására, cikket közöl a porizók elleni védekezésről, amely betegség hazánk gabonatermését óriási arányokban pusztítja. A dűsan illusztrált 40 oldalas szaklapot a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi út 51., IV. em. 5.) díjtalanul mutatvány-számul megküldi. Előfizetési ára félre 25.000 korona.

SALZER J.

Iroda és raktár:

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15.

Alapítási év 1887

Telefon: J. 101-30

Gyárt: pecsenyédiszeket, halpapirokat, tortapapirokat, süteményhüvelyeket, modern szervirozshoz papirszalvétákat és papirabroszokat.

Gyártelep:

VI., Lehel-utca 9. szám

Az alkohol.

A káldok és az arabok „alkohol”-fogalma. — Hogyan tévedtek a régi európai vegyészek?

Az alkohol szó *Avicena* hírneves arab orvos-tudós följegyzéseiben szerepel először. Az 1036 körül élt tudós sem a mai értelemben állapítja meg az alkohol fogalmát. Arab nyelven ugyanis alkohol alatt „finom részekre oszló anyagot” értenek s ezt *Avicena* bizonyos kényvületekre alkalmazta. A XVI. század vegytudósai a borseszert kezdték alkoholnak nevezgetni s ezáltal az alkohol szó fogalma kétségtelenül közelebb került mai meghatározásához. A mórak uralma és az arab műveltség elterjedésével az alkohol szó átkerült több az arabok által elfoglalt Spanyolországba is, ahol a spanyol nyelv az

arabbal azonos fogalommal tette az alkohol szót, úgyhogy tulajdonképpen maga az alkohol fogalom a spanyolok révén terjedt el utóbb Európa egyéb államaiban.

Az arabok nyelvén kívül aztán előfordul az alkohol szó a kaldeusok nyelvében is. Minthogy Előázsia népei sorában a kaldeusok kultúrája az arabokénál is régiebb eredetű, a szó innen kerülhetett át az arab nyelvbe. A kaldeusok nyelvén az alkohol szó „égetett” jelent s így ez a meghatározás kétségtelenül közelebb áll az alkohol mai fogalmához, mint annak arab meghatározásához.

A XV. és XVI. század nevesebb alkímistái sorából az alkohol szót Libanius használja gyakrabban, mindenesetre borseszert értven az „alcohol” fogalma alatt. Az alkímisták Libanius nyomán az „alkalikusan reagáló káliumkarbonát segítségével kalcinált borkőről lefejtett” szeszterméket nevezik aztán a kor helyesírása szerint, részint „spiritus alicialisus”, részint „spiritus alcolisatus”-nak; a közvetlenül borból készült szeszt pedig „alcohol spiritus vini”-nek. Az „alcohol” szó aztán jelzőként is szerepel egyes termékek kiválóságának megjelöléséül. Ilyen az alkímisták „aurum alicisatum”-ja vagy alcohol auri”-ja. Paracelsus is (élt 1493—1541-ig) ebben az értelemben használja az alkohol szót. Az alkohol szó használatát és alkalmazását többek állítása szerint Paracelsusnak is tulajdonítható.

A XVIII. század számottevő már komolyabb tudósai sorából Boerhave alkalmazza gyakrabban az alkohol szót, amely alatt most már kizárólag a legerősebb borseszert érti. Az 1787-től kezdve megjelenő művekben, vagyis Lavoisier korától kezdve, úgyszólván napjainkig a Boerhave által használt értelemben szerepel aztán az alkohol, mint borseszertermék.

A már említett Libanius idejében, vagyis a XVI. század végén csakis a bor szerepel még olyan terméként, amelyből szeszt lehet égetni. Libanius 1595-ből erőtől meghatározása a szeszről a következő: „A borseszert a borkak olajnemű éghető alkotórésze”. Szesz előállítására ebben az időben kizárólag csak a romlott borkak használtak, míg a XVI. század végétől kezdve aztán gyors egymásutánban rájöttek arra, hogy a *törkölyből* és a *gabonafélékből* is lehet megfelelő szeszt előállítani.

Mindamellett a romlott boroknál kívül egyéb anyagoknak felhasználását oly célból, hogy azokból szeszt előállítsanak, a XVI. században, sőt még jóval azon túl is valóságos *tékozlásnak* tekintették, sőt egyes helyeken a szesznek olygáé olyan anyagokkal való pótlását, keverését, amely anyagok nem borból, hanem törköly, gabona stb. egyéb szeszt adó termékekből készültek, valóságos *hamisításnak*, *de sőt csalásnak* is minősítették. A szesz előállítására szolgáló törkölyöket s magát a szeszmeszléket abban az időben a takarmányozás terén nem merték fölhasználni, sőt egyes államokban egyenesen el volt tiltva az ilyesmit még a sertéssel is föletetni, miután azt tartották, hogy a szeszfőzés aljtermékeivel otetett állatok húsának élvezése borbortegségeket okoz.

A szeszleparló eszközöket már a XVI—XVII. századokban kezdi tökéletesíteni. Giovanni Battista Porta-nak a XVI. századból eredő följegyzései szerint már a sisakot is ismerik, a hűtés művelete s a csövezetek rendszere pedig eléggé előrehaladott szakismeretekről tanúskodik.

Részletesebb ismertetéseket közül utóbb az 1604—1668-ig élt Glauber, akinél „Descriptio

Farkasvölgyi gyógyfürdő

Fekszik Baránd (Bihar megye) község határában a kellemes fekvésű Farkasvölgyben, a községtől két kilométerre. Alapították 1894-ben, újraépült 1923-ban. Alkalkikus gyógyvíze rheumatikus, eszű, kőszvény, mindentéle meghűlésből eredő fájalmakat, női betegségeket, álmatlanságot, háborúban szerzett idült és ideg betegségeket hamar és biztonságos gyógyít. Ásványvíze gyomorajoknál kitűnő hatású, levegője tiszta, pormentes. Gyógyhatását sok különböző hálaírat bizonyítja. Póstyént tökéletesen pótolja.

Fürdőárak: Tükör- és gőzfürdő együtt egy napra egy személynek 15.000 K. Kétszemélyes kádfürdő egy fürdés 15.000 K. Két-háromtagyas szobák 15.000 K-től 25.000-ig. **Jó magyar konyha.**

Avonaton érkező vendégeket a fürdő fogata várja. Tisztelettel **Farkas Márton** fürdőtulajdonos

ÜVEG ERHARDT JÁNOS utóda
SZITTNER FERENCZ
Budapest, IV., Mária Valéria-u. 1.
Bristol-ászállomás szomban.
Telefon: 8-37 Alapították 1860.
Üveg, porcellán, Schreiber J. és unokáicsesei üvegyártmányai lakarkata.

A kécskei gyümölespálinkák
elismerően jók és zamatosak!
Bármily mennyiséget szállít az ország minden részébe a termelő: **Kécske és vidéke Gyümölescserékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet, Újkécske.** Mintával díjmentesen szolgálunk!

Ételíszkereskedők és iparosok ügyelmébe!
Hűtőpáncélos
JÉGSZEKRÉNYEK
(Szabadalom bejelentve) Legmagasabb hőszigetelés!
50%-i jégmegtartás! Főzőmentesség! Oleóbb Árak!
„GLARA” Jégsezkrény- és Hűtőházépítő Vállalat
Budapest, VII., Wesselenyiu. 33. Telefon: Jézs. 66-26
Házi jégsezkrény, alao-felső ajtókkal, míg a hűtő hárt, 1.000.000 K.
Képviselek a vidékre és külföldre kerestetnek.

Kedvezmény lapunk olvasóinak!

Ha élethő, művészi fényképet akar, keresse fel 3 óvzített óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY fényképmester műtermét
Budapest, Rákóczi út 74. szám
(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is)

A legméréskelebb árakért művészi fényképet kap

Fiók: Budán, III., Zsigmond utca 36. Mona Lisa műterem

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatja a napi árból 25%-o engedményt kap D I S K A Y fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 14. szám. Fiók: Budán, III., Zsigmond utca 36. szám, Mona Lisa műterem.

A budapesti m. kir. államrendőrség III. kor. kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíróóság.

Budapest, III. Bécsi út 156. házszám alatti vendéglőben alkalmazott **Koroknay Istvánné** született **Gernedi Magdolnát** borhamisítás és hamis bor forgalombahozatala miatt az 1924. évi IX. t.-c. 42. és 42. §. alapján 5 napi elzárást helyettesítő 500.000 korona pénzbüntetésre és 250.000+250.000 korona pénzbírságra, a költségek megtérítésére s az ítélet kivonatának hírlapi közzétételére ítélte.

Budapest, 1925. július 11-én.

Farkas Elemér s. k.
r. büntetőbíró.

Az étterem dísze
a Tevanféle

művészi

étlap

A legelőkelőbb fővárosi és vidéki éttermekben, fürdőhelyeken bevezetve

Kérje azonnal levelezőlapon díszes étlapmintakönyvünket és árjegyzékünket, melyet díjmentesen megküldünk Önnek

Tevan Nyomda és Könyvkiadóvállalat
Békéscsaba

Egér- és patkányirtást jótállással vállalunk. „Fix” sváb- és rusznibogárirtószer 1 kg. 80'000 K., „Agraria” patkányirtószer minden gyógyszerárban és drogériában kapható
STANDARD, BUDAPEST, IV. KERÜLET, KOSSUTH LAJOS UTCA 14. TELEFON: 82-74

Eredeti Schapirograph-készülékek,
tekeresek, egyes lapok, színes tinták **étlapszokoz-**
rosztására ismét kaphatók.
Vezérképviselő: **Esta Fotóipar,** Budapest, IV.,
Ferenciek-tere 2. felemelet. Telefon: József 152—19

Sodrony-ágybetétek, öszszecsukós vaságyak,
vas- és rézbutorok, afrik-matracokat
legelősbbsn szállít, javítá-
sok és festéseket vállal. **Prohászka-gyár,**
Budapest, VI. ker., Gróf Zichy Jenő-utca 46. szám.

Alapítótató: 1871.
Első Magyar Mechanikai Hordógyár
Herrmann János és Fial R.-T., Budapest-Kőbánya, X., Liget-u. 6-S.
N Z Á L L Í T
boroshordókat
hasított szalvónál dongafából minden nagyságban, elő-
renedő minőségben, gőzölve. **Magyarország egyetlen**
gőzüzemű hordógyára
Sürgőnytelep: **Hordort**
Telefon: Józsa. 55-42

TOKAJI KONYAK
A LEGJOBB
Első Tokaji
Konyakgyár
R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.
Budapest, Központi Szezfőzde
Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját

PARÁDI VÍZ egyedárúsítás
Forrástól vasítón, vagy teherautón újpesti raktárból
házhoz szállítva. **Ferrástermék és Ásvány-**
vízkereskedelmi R.-T., Budapest, V. ker.,
Perczel Mór utca 2. sz. Telefon: 5-53

Vörösréz edények
és főzőtűstök
belül angol annál ónozza, kiváló
erős minőségben raktáron **Godra**
Sándor rézműves-üzemében, Bu-
dapest, IX., Gróf Haller utca 4. sz.
Telefonszám: József 50—12
Edényőrzások soron kívül is

TEAVAJ helyett használjon
legfinomabb
BIEN-féle
TEAMARGARINT,
amely a teavajjal teljesen pótolja.
BIEN S. FIAL zsírárúgyár
Budapest, VII., Nagydíófa utca 7.
Telefon: József 128—48

Utólérhetően az
ESPRESSO-
gépén főzött kávé
Legmodernebb gépek kaphatók:
Biró és Társánál
Budapest, VI., Podmanozky-u. 43. Tel.: 101—71.

Abroszok, szalvéták, törülközők,
pohártürlők, kenyérruhák,
színes kerti abroszok és
mindenféle asztalneműek
állandó gyári raktára
ÁCS BÉLA vászonárúnykereskedőnél
Budapest, VI., Szerecsen utca 4.
Gyártelep: Kőbánya, Liget utca 3.

Szabadalmazott műköburkolatú
Jégszekrények
sörkimérőkészülékek
sörszerelvények
Jégszekrények és sör-
kimérők javítása.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
HENNEFELD
Jégszekrénygyára
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-u. 5.
Telefon: 114—29

Teljes vendéglői beren-
dezések, asztalok, szé-
kek, evőeszközök és
alpakka-árak, üveg- és
porcelánárak, asztal-
rúfák legolcsóbb árban.
Kedvező fizetési feltételek!

VILLÁNYI PEZSGÓ
Schaumburg-Lippe her-
ceg udvari pincéje
Villány
Központi irodája: u.
Budapest, V., Nádor-u. 16

Ujdonság! Ujdonság!
Finom vegyesíz
0-8 literes borostucenkban, 1/2 kg. tart. drbja 15.000 K
Superior vegyesíz, 5 kg.-os ládákban, kg.-kint ... 19.000 K
Superior szilvász, 5 kg.-os ládákban, kg.-kint ... 18.000 K
„Ocean“ Magyar Konzervgyár és Kereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Vágány utca 12.

Kispesti Keménykőedénygyár raktára
ifj. Grünwald Mór
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 6.
Telefon: József 61—49
Szállodai, vendéglői és háveházi üveg és porcellán

A MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PENZE
EGYRÉSZEZT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRÖZŐ RT. KŐBÁNYÁN.

Nyári éttermi üzemek
kerti széket, kerti asztalt, evő-
eszközöket, tányérokat, üveg-
neműeket, sörkimérőkészüle-
keket és minden egyéb felszerelési tár-
gyakat legolcsóbban beszerezhetik:
HEXNER JÓZSEF cégnél
Budapest, VII., Király-u. 25. Telefon: J. 129-02

H A U E R
cukrász
VIII., Rákóczi-út 49. sz.

Kertiszékek, asztalok,
sörös jégszekrények, sörapparátok,
billiárdok, alpaca és chinaezüst **evősz-**
közök, pecsenyéstálak, levesescsészék, ür-
mértékek legelősbbsn:
Winter, Budapest, Dob-u. 3.
Telefon: József 121—87

FEHÉRNEMŐ-
„HATTYÚ“ KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
Budapest, V., Katona József-utca 41., Margitidőnal
Telefon: 40—86 és 159—60 SZÁLLÍT:
Asztalterítőt
asztalkendőt, pincértörliőt, konyharuhát
méréskelt kölcsönzést. (A kölcsönzést mosás,
használati és szállítási díjak bennt foglaltatnak.)
☎ Telefonhívásra megbízottunkat kiküldjük.

Növénydíszítések
kávéházak, vendéglők, balkonok babérfákkal,
stb., külső terrasz és pálmákkal, virágzó nö-
belső helyiségek, vónnyel való díszítését
TAX PÉTER ÉS FIAI
növénykölcsönző és díszítő cég, karbantar-
tással együtt a legutányosabban vállalja
Budapest, VII., István-út 50. Telefon: Józsa. 91-51

Világszabadalom!
MANNESMANN
HŰTŐSZEKRENY
Hűt és
jeget
gyárt
A készülék
minden jég-
szekrénybe
beszerelhető
Vezérkép-
viselő!
Német-Magyar Kereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Arany János utca 5. sz.
Telefon: 212—24, 157—92, 168—25

Szállodások és vendéglősök figyelmébe!
Szállodásoknak és vendéglősöknek **ágytollat, pelyhet és kész ágyneműt** a legjobb minőségben, nagybani árban árúsit az

Agytoll- és Ágynemű R.-T.
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÜT 15.
Telefonszám: József 28-68
Elvállaljuk szállodák teljes ágyneműberendezését.

A világhírű The Champion kerékpárokat előnyös részletfizetéssel, Monopol kerékpárokat 2,800.000 kor. és kerékpáralkatrészeket 30% árléssel szállítanak, kútlós gummik 110-150.000 K, belső gummik 25-60.000 K
Láng Jakab és fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

Borszivattyúk, tömlők, dugók és mindenemű pincegazdászati cikkek
PERFEKTA R.-T., Budapest, V., Mérleg u. 9.
Telefon: 162-92

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hívja **József 15-13-at**. Elsőrangú málnaszörp, méz, mák, b a b stb. pontosan házhoz szállítva kapható.
VADAS JAKAB, Budapest, VIII., Dugonics-u. 3-5.

Kristály ásványvíz

SZENT LUKÁCS-FÖRDŐ
Budapest, III., Zsigmond-utca
25-27. szám. Telefon: 43-90

CÍFKA JÓZSEF
Budapest, V., Vilmos császár-út 48. szám.
TELEFON: 25-92
ALAPÍTVÁ 1890.
PINCEGAZDÁSZATI CIKKEK SZAKUZLETE
Aszbeszt-szűrők és szűrőjavítások legolcsóbban.

„PETNEHÁZ” SÜTEMÉNY- ÉS PISKÓTÁGYAR
BUDAPEST, I., APRÓD-UTCA 1. (Szarvas-lér)
Alapítva 1898-ban TELEFON: 42-59
KÜLÖNLEGESSÉGEK: Teasütemény, csokoládé-árak, honbonok, cukorkák, mézeskalács a Nürnbergi, Drezdai stb. Gyógy- és csemegepiskóták. Legolcsóbb szállodák, éttermek és kávéházak számára.

ÉTLAPOK
sokszorosítására a legalkalmasabb készülék a **ROLEOGRAPH**
Díjtalan prospektus. **Frema Művek, May Frigyes,** Budapest, Gróf Tisza István-u. 14. szám.
Telefonszám: 7-34.

HÜTL TIVADAR
PORCELLÁNGYÁROS
BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 14.
Nagy választék vendéglői és kávéházi edényekben
TELEFON: 31-53

Popper Mór és Lipót r.-t., Budapest, X., Köbánya

Telefon: József 59-78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szíves figyelmébe.

Telefon: József 59-78

Vörösréz-főzőedények
vendéglők, szállodák, kávéházak és cukrászdák részére, ezen főzőedények szakaszorú javítása és valódi 90%-os angol órnál többben való újracsinálása.
Mosó-, lekvártűző-, továbbá pálinkafűző- és tisztázóedények, úgy- mint a szőlőpermetezők vörösrézből óriási választékban rakítáron. Rézgálic, Rafin, Rézképor és egyéb ezüst- gazdasági cikkek legolcsóbb gyári áron beszerezhetőek:
SZONTAGH PAL rézárúgyár
Cégtitkár: FERÉNY SAMU
Budapest, IX., Öllői-út 19. sz.
Telefon: József 90-44

Háztartási, urasági vendéglői, intézeti **TŰZHELYEK**
LAKOS LAJOS takaréktűzhelygyár r.-l.
BUDAPEST
Központi iroda és gyár: VIII., Bezerédy-utca 8. Telefon: József 21-34
Városi üzlet és raktár: IV., Váci-u. 40. (Irányi-u. sarok). Telefon: József 153-52

PÜSPÖKI URADALMI BÉRPINCE R.-T.

Központi iroda: Budapest, IV., Városház-utca 4., félemelet

VÁCZ

Központi iroda: Budapest, IV., Városház-utca 4., félemelet

Bármilyen gyártmányú **szűrők javítása**

Vilamos borszivattyúk, pincegazdasági gépek javítása!
Frank és Berger, Budapest

Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. Telefon: József 74-05
Gyár: X., Liget-utca 22. sz. Telefon: József 60-69